

ALTERNATIEVE TRANSPORTRECHTEN

CONGESTIEMANAGEMENT

FLEXIBELE CONTRACTEN

GROEPSCONTRACT

ALTERNATIEVE TRANSPORTRECHTEN

OOK WEL: FLEXIBELE CONTRACTEN, NON-FIRM CONTRACTEN, NON-FIRM ATO'S

CONGESTIEMANAGEMENT

Alleen toegepast in congestiegebieden waar voldoende partijen zijn om de congestie (deels) op te lossen

- Voor grootverbruikers (groter dan 3x80A-aansluiting).
- Klanten behouden het recht om gebruik te maken van hun bestaande gecontracteerde vermogen.
- De netbeheerder kan (tegen vergoeding) vragen om tijdelijk niet of minder gebruik te maken van het elektriciteitsnet.

REDISPATCH

- Verlagen van vraag naar transportvermogen met behulp van intraday biedingen uit de markt.
- Op het moment dat de netbeheerder congestie moet oplossen, wordt een uitvraag gedaan via het congestieplatform GOPACS.
- De klant kan hier op reageren door zelf of via een Congestie Service Provider (CSP) een bod te doen voor meer of minder opwek of verbruik.
- De netbeheerder kiest het bod dat het meest effectief ingezet kan worden tegen de laatste prijs.
- De vergoeding voor de geboden flexibiliteit verloopt via GOPACS en/of de CSP.

BIEDPLICHTCONTRACT

- Overeenkomst tussen de netbeheerder en Congestie Service Provider (CSP) om op verzoek van de netbeheerder redispatch-biedingen te doen.
- In dit contract wordt vastgelegd onder welke voorwaarden, met welk vermogen en tegen welke vergoeding flexibiliteit wordt geleverd.
- Bij dit contract is het verplicht om een bod op GOPACS te doen.
- Dit contract biedt meer zekerheid voor zowel de deelnemer (vaste voorwaarden en vergoedingen) als de netbeheerder (zekerheid dat congestie wordt opgelost).

CAPACITEITSBEPERKEND CONTRACT (CBC)

- Afspraak met netbeheerder om de vraag naar transportcapaciteit te beperken.
- Enkel beschikbaar als capaciteitstekort op verdeelstation zit (niet op MS-kabel).
- Netbeheerder en klant leggen vast op welke momenten de transportlimiet tijdelijk wordt verlaagd (tijdstip en/of periode in het jaar).
- Er zijn twee varianten van een CBC:
 - **Zonder afroep:** De verlaging vindt plaats op vaste momenten.
 - **Met afroep:** De netbeheerder communiceert een dag van tevoren voor welke tijden de verlaging geldt.
- Contracten kunnen aangeboden worden na afronding van het congestie-onderzoek (zowel van de regionale netbeheerder als TenneT).
- Deze contracten bevinden zich nog in de pilotfase en zijn afhankelijk van de mogelijkheden tot profielaanpassing.

ALTERNATIEVE TRANSPORTRECHTEN

OOK WEL: FLEXIBELE CONTRACTEN, NON-FIRM CONTRACTEN, NON-FIRM ATO'S

FLEXIBELE CONTRACTEN

Niet beperkt tot congestiegebieden

- Voor grootverbruikers (groter dan 3x80A-aansluiting).
- Klanten hebben niet 24/7 recht op een bepaald transportvermogen.

TIJDSBLOKGEBONDEN TRANSPORTRECHT

Ook wel: tijdsgebonden transportvermogen

TREEDT VOLGENS
ACM 1 APRIL 2025
IN WERKING

- Van toepassing op de regionale netten.
- Afspraak met netbeheerder voor gebruik van stroom tijdens bepaald tijdsblok.
- Altijd tijdsblok buiten de piekmomenten.
- Buiten de tijdsblokken heeft de klant geen recht op (extra) transportvermogen.
- **Voorbeeld:** 's nachts laden van elektrische vracht- en bestelwagens op depot.

TIJDSDUURGEBONDEN TRANSPORTRECHT

Ook wel: gelimiteerde beschikbaarheid, ATR85/15

TREEDT VOLGENS
ACM 1 APRIL 2025
IN WERKING

- Enkel van toepassing op het hoogspanningsnet.
- Afspraak met netbeheerder voor recht op vast aantal uren transportcapaciteit per jaar (minimaal 85% van de tijd).
- De netbeheerder bepaalt gedurende het jaar welke uren wel en niet beschikbaar zijn en communiceert dit minstens een dag van tevoren.
- **Voorbeeld:** te gebruiken bij vraagsturing en opslagunits.

FLEXIBEL TRANSPORTVERMOGEN MET KWH-AFSPRAKEN

Ook wel: energievolume-gebonden transportrecht

VOORLOPIG NOG
NIET BESCHIKBAAR

- Afspraak met netbeheerder om een bepaald energievolume (in kWh) per dag af te nemen.
- De netbeheerder bepaalt een dag van tevoren welke capaciteit wanneer beschikbaar is.
- **Voorbeeld:** te gebruiken bij koel- en vrieshuizen, elektrolysers en e-boilers.

FLEXIBEL TRANSPORTVERMOGEN ZONDER GECONTRACTEERD TRANSPORTRECHT

Ook wel: volledig variabel transportrecht

BESCHIKBAAR Q1
2025 (IN CONGESTIE-
GEBIEDEN)

- Geen recht op transportvermogen.
- Klant krijgt enkel transportcapaciteit als het beschikbaar is.
- In het ergste geval kan een klant nooit gebruik maken van transportvermogen vanwege netcongestie.

ALTERNATIEVE TRANSPORTRECHTEN

OOK WEL: FLEXIBELE CONTRACTEN, NON-FIRM CONTRACTEN, NON-FIRM ATO'S

GROEPSCONTRACT

Alleen toegepast als er capaciteitsstekort op een verdeelstation is (niet op de MS-kabel)

- Voor grootverbruikers (groter dan 3x80A-aansluiting).
- Voorwaarde is dat bedrijven zich als collectieve groep organiseren.

HOE WERKT HET?

- Afstemmen van verbruik en aanbod om een betere lokale balans te bereiken, waarbij het gezamenlijke totale gebruik minder belastend is voor het elektriciteitsnet.
- Het collectief moet zich laten vertegenwoordigen door een Congestie Service Provider (CSP). De CSP sluit een groepscontract af met de regionale netbeheerder.
- In het contract wordt vastgelegd op welke momenten (tijdstip en/of periode in het jaar) de netbeheerder het collectief wil afroepen, hoeveel flexibel vermogen geleverd moet worden en welke vergoeding gegeven wordt.
- Op de dag voorafgaand aan de verwachte congestie ontvangt de CSP een bericht via platform GOPACS om het vermogen aan te passen.
- Het collectief is zelf verantwoordelijk voor de manier waarop zij onderling flexibel het vermogen uitwisselen.
- Dit type contract betreft maatwerk en wordt momenteel enkel selectief ingezet in pilots.
- Als er knelpunten zijn in het hoogspanningsnet moet TenneT toestemming geven voor profielwijzigingen als gevolg van het groepscontract.

COLOFON

Bronnen:

- Liander (2024), Groepscontract Capaciteitsbeperking op afroep, <https://www.liander.nl/grootzakelijk/energietransitie/innovaties-en-oplossingen/groepscontract-cbc-a>
- Netbeheer Nederland (januari 2024), Position paper Alternatieve Transportrechten (versie 1.1)
- Netbeheer Nederland (augustus 2023), Position paper Groeps-transportovereenkomst (Groeps-TO)

Opgesteld door:

Annabel van Zante - adviseur slimme energieoplossingen binnen Taskforce Energie-Infrastructuur Noord-Holland

Review door:

Stella Smits, Zeb Holthuis - voormalig adviseurs slimme-energieoplossingen binnen Taskforce Energie-Infrastructuur Noord-Holland

Datum:

2 april 2024

Versie 1.0